

Nr 247.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa ändringar i gällande tulltaxa; given Stockholms slott den 16 mars 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anmäler efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet vissa frågor om ändringar i eller tillägg till gällande tulltaxa och anför därvid följande:

T-gas, som utgör en blandning av etylenoxid (90 procent) och kolsyra (10 procent) och som användes för utrotande av ohyra, hänföres i gällande tulltaxa till nummer 178: förtätade gaser, med tull av 5 kronor för 100 kilogram. Gasen plägar inkomma i stålbomber, vilka skola inräknas i den tullpliktiga vikten. För så vitt emballaget icke tillverkats inom landet eller förut införtullats, utgår därjämte särskild tull för detsamma.

T-gas.

I skrivelse den 3 februari 1931 har Birger Carlson & C:o aktiebolag i Stockholm hemställt om vidtagande av åtgärder för borttagande av tullbilar till riksdagens protokoll 1932. 1 saml. 205 häft. (Nr 247.)

len å T-gas. Till stöd för denna hemställan har anförts, att de medel, som hittills kommit till användning för utrotande av ohyra, varit behäftade med en eller annan större olägenhet. Vissa medel hade visat sig effektiva men livsfarliga för människor. Andra åter hade befunnits ineffektiva och skadliga för möbler och inredning. Under senaste tiden hade man i nämnda gas funnit ett medel för bekämpande av ohyra, vilket vore både effektivt, ofarligt för människor och även i övrigt oskadligt. På grund av tullen ställde det sig emellertid hos oss dyrare i användning än vissa giftiga desinfektionsmedel, som vore tullfria. Ur såväl allmän som enskild synpunkt vore önskligt, att användningen av T-gasen, vilken icke tillverkades inom landet, underlättades. I vissa till framställningen fogade intyg hava T-gasens goda egenskaper såsom medel mot utrotande av ohyra vitsordats.

Över framställningen hava, efter remiss, kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 11 mars 1931 avgivit gemensamt utlåtande, varmed överlämnats av kommerskollegium införskaffade yttranden i ämnet från medicinalstyrelsen — särskilt i vad avser de ifrågasatta tullättnadernas betydelse ur hygienisk synpunkt — samt från Sveriges kemiska industrikontor.

Sveriges kemiska industrikontor har anført, att T-gasen, enligt vad som kommit till kontorets kännedom, genom sin ringare hälsofarlighet och bekvämare användningssätt syntes erbjuda betydande fördelar framför det hittills använda cyanvätet. Då det vore ett stort allmänt intresse att det giftiga cyanvätet kunde ersättas med mindre hälsovådliga röningsmedel och då T-gasen icke torde bliva föremål för tillverkning inom landet, tillstyrkte kontoret på det livligaste framställningen om tullfrihet.

Medicinalstyrelsen har förklarar sig icke hava något att erinra mot den ifrågasatta tullättnaden, då T-gasen med fördel kunde användas för det uppgivna ändamålet, men har tillika framhållit, att gasen i fråga icke vore ofarlig för människor samt att styrelsen hade under utredning, vilka försiktighetsmått borde föreskrivas vid gasens användning.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava meddelat, att från sökandebolaget erhållits den upplysningen, att T-gasen betingade ett nettopris av 3 kronor per kilogram och inkomme å stålbomber, vägande tillsammans med gasen omkring 70 kilogram, varvid gasens nettovikt utgjorde omkring 30 kilogram.

Då den förebragta utredningen i övrigt givit vid handen, att T-gasen utgjorde ett för människor jämförelsevis ofarligt, med fördel användbart medel för bekämpande av ohyra och man för närvarande icke kunde räkna med en inhemsk tillverkning av ifrågavarande gas, hava ämbetsverken funnit sig böra tillstyrka framställningen om tullfrihet för själva varan. Däremot hava ämbetsverken ansett de stålbomber, i vilka gasen inkomme, böra tullbeläggas i samma ordning som hittills. Den erforder-

liga ändringen i tulltaxan har föreslagits skola åvägabringas genom en uppdelning av tulltaxenummer 178, varigenom tullfrihet stadgades för sådan gas, som utgjordes av etylenoxid, med eller utan tillsats av kolsyra.

Med hänsyn till vad de hörda myndigheterna anfört angående T-gasens användbarhet för desinfektionsändamål och då, enligt vad som upplysts, någon inhemsk tillverkning av gasen icke förekommer, torde ändring i tulltaxan böra, på sätt kommerskollegium och generaltullstyrelsen föreslagit, vidtagas för åvägabringande av tullfrihet för nämnda gas. Vad beträffar den för emballaget utgående tullen må erinras om bestämmelsen i 8 § 1 mom. b) tulltaxeförordningen, enligt vilken tullfrihet under viss tid må medgivas för järncylindrar, vilka inkomma med för-tätade gaser.

Departements-
chefen.

Dagen för ikraftträdandet av tulltaxeändringen torde böra bestämmas av Kungl. Maj:t.

Röntgenfilm hänföres i tulltaxan till nummer 227: fotografisk film, alla slag, med tull av 80 kronor för 100 kilogram. För icke framkallad film skall enligt förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa härjämte utgå tilläggstull med 70 kronor för 100 kilo-gram. Framkallad röntgenfilm lär mycket sällan förekomma till införsel. Röntgenrör och ventilrör för röntgenapparater tulltaxeras enligt nummer 1044, som upptager, bland annat, elektrotekniska specialappa-rater och delar därtill, ej särskilt nämnda. Tullen för varor, hänförliga till sistnämnda nummer, utgår med 10 kronor för 100 kronor av varornas värde.

Röntgenfilm
samt rönt-
genrör.

I en den 8 februari 1932 dagtecknad skrift har styrelsen för svenska radiologförbundet hemställt, att för riksdagen måtte framläggas förslag om vidtagande av sådana ändringar i tulltaxan, att röntgenfilm samt röntgenrör och ventilrör för röntgenapparater bleve fria från tull. Såsom skäl härför har anförts, att på grund av det alltmera stegrade behovet av röntgenundersökning och röntgenbehandling i den allmänna sjukvården omkostnaderna för förbrukningsartiklar, som vore nödvändiga för röntgenverksamheten inom landet, år från år ökats och medfört en synnerligen betungande årlig utgift för sjukvårdsinrättningarna. Sjukhusens sammanlagda utgifter för röntgenfilm under år 1930 belöpte sig till omkring 800,000 kronor, en utgiftspost som på grund av den ökade åtgången av film och förändringen av den svenska valutans värde under år 1931 väsentligt stegrats. Inköpsvärdet för röntgenrör och ventilrör uppgick år 1930 till omkring 290,000 kronor. Den nuvarande tullen jämte tilläggs-tullen för röntgenfilm motsvarade i genomsnitt 7.8 procent av värdet. Tull-avgifterna å dessa varor innebure en väsentlig merkostnad för sjukhus-driften inom landet. Även för den enskilde patienten, särskilt den mindre

bemedlade, som själv hade att erlægga kostnaden för förbrukade röntgenutensilier, innebure denna stegring av omkostnaderna för varje särskild undersökning en icke oväsentlig och kännbar merutgift. Upphävandet av tullen å ifrågavarande artiklar skulle medföra en önskvärd begränsning i utgifterna för det svenska sjukhusväsendet.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava, efter remiss, den 13 februari 1932 avgivit gemensamt utlåtande över framställningen och därvid anfört huvudsakligen följande:

»Av kommerskollegium har i ärendet inhämtats, att nämnda varuslag, vilka icke äro specificerade i den officiella statistiken, så vitt bekant icke tillverkas inom landet. Den fabrikation av medicinska röntgenapparater, som förekommer i Sverige, omfattar enligt uppgift endast framställning av armatur m. m., i vilken monteras från utlandet införd bestrålningsmateriel (röntgenrör och dylikt). Utsikten till upptagande inom landet under överskådlig framtid av tillverkning av sistnämnda slags materiel, synes av flera skäl icke vara för handen.

Vid sådant förhållande torde ur den inhemska industriens synpunkt någon erinran icke vara att göra mot tullfrihet för ifrågavarande varuslag, om det befinnes påkallat att bereda det svenska sjukhusväsendet en utgiftslättnad på denna punkt.

I huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden föreslagit finna ämbetsverken, att de ändringar, som vid ett eventuellt beviljande av den sökta tullfriheten erfordras i tulltaxan, böra genomföras på det sätt, att röntgenfilm i en anmärkning till nr 227 förklaras icke vara inbegripen under detta nummer utan hänförlig till nr 1110, som bland annat omfattar plattor av celluloid, cellofan med flera formbara, konstgjorda ämnen, ävensom att röntgenrör och ventilrör för röntgenapparater upptagas under ett nytt tulltaxenummer närmast före nr 1044. Framkallad röntgenfilm, som utgör en mycket obetydlig importartikel, synes böra följa samma bestämmelser som icke framkallad dylik film. Då den framkallade filmen icke lär kunna inbegripas under den av sökanden föreslagna beteckningen film för röntgenfotografering, torde den mera omfattande beteckningen röntgenfilm böra användas. Genom den föreslagna lydelsen av anmärkningen till nr 227 i tulltaxan skulle röntgenfilm befrias jämväl från tilläggstull enligt förordningen den 31 januari 1932 utan att ändring påkallas i denna författning.»

*Departements-
chefen.*

Den föreliggande framställningen avser, att tullfrihet skall genomföras för dels film för röntgenfotografering dels röntgenrör, därunder inbegripna s. k. ventilrör för röntgenapparater. Ifrågavarande artiklar komma, enligt vad i framställningen erinras, till alltmera ökad användning inom den moderna sjukvården. Med hänsyn härtill och då något inhemskt produktionsintresse icke torde beröras av ett bortfallande av nu utgående tullavgifter å dessa varuslag, finner jag mig böra tillstyrka, att ändringar i tulltaxan i hithörande delar vidtagas i enlighet med ämbetsverkens förslag. På sätt ämbetsverken påpekat, blir följderna av den föreslagna ändringen i tulltaxan beträffande röntgenfilm, att icke heller den enligt förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande

tulltaxa föreskrivna tilläggstullen å fotografisk film kommer att i fortsättningen drabba för röntgenfotografering avsedd film.

Dagen för ikraftträdandet av ändringarna torde böra bestämmas av Kungl. Maj:t.

S. k. blytläs eller dragkedjor, bestående av två med snören kantade bomullsband samt en därvid anbragt, med löpare försedd tillslutningsanordning av metall, hava under de senare åren i stor utsträckning kommit till användning såsom tillknäppningsanordning särskilt för pampuscher och andra klädespersedlar. Denna artikel, som framkommit i marknaden efter tiden för tillkomsten av nu gällande tulltaxa och följaktligen icke finnes upptagen i densamma, har med tillämpning av bestämmelserna i 2 § b) tulltaxeförordningen angående tulltaxering av i taxan ej upptagna varor, sammansatta av beståndsdelar, hänförliga till taxenummer med olika tullsats, tulltaxerats enligt den för metallarbetet gällande tullsatsen. Då metallen utgöres av förnicklad mässing eller annan, oförnicklad metallegering, har tullsatsen enligt taxenummer 926 eller 929 utgjort 75 respektive 50 kronor för 100 kilogram.

S. k. blytläs.

Nu gällande tull.

I en den 18 november 1931 dagtecknad framställning har Gusums bruks- och fabriksaktiebolag hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för att blytläsen måtte hänföras till en för ifrågavarande artikel bättre lämpad tulltaxerubrik än den, till vilken varan nu hänföres. Till stöd för framställningen har anförts bland annat följande.

Framställning om taxenäändring.

Bolaget hade sedan lång tid tillbaka bedrivit tillverkning av diverse metallfabrikat, såsom byx- och västspännen, knappar, hakar och hyskor samt olika slag av nålar m. m. Emellertid hade bolaget under de senare åren, delvis till följd av ändrade moderiktningar sett sig nödsakat att inskränka eller helt nedlägga dessa tillverkningar. För att icke nödgas avskeda de härvid sysselsatta arbetarna, hade bolaget försöksvis upptagit tillverkning av en ny artikel, nämligen s. k. blytläs (dragkedjor), vilka sedan några år tillbaka vunnit stor användning såsom knäppanordning för klädesplagg, pampuscher m. m. Artikeln i fråga hade icke förut varit föremål för tillverkning inom landet. För att en sådan tillverkning skulle kunna bestå i konkurrensen mot länder med billigare produktionskostnader, vore en höjning av den nuvarande tullsatsen oundgängligen nödvändig. Härvid vore att märka, att tullen å de vid fabrikationen använda halvfabrikaten, bomullsband och mässingsplåt, belöpte sig till 60 öre per kilogram av den färdiga varan, varför nettotullskyddet, om metalldelarna utgjordes av förnicklad mässing, motsvarade endast 0.8 procent av tillverkningskostnaden. Ett lämpligare tullskydd kunde beredas på det sätt, att artikeln blytläs upptoges i överrubriken till tulltaxans nummer 581—583, »hängslen, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar», vilka, i likhet med blytläsen, bestode av band av spånadsvara samt vissa metalldelar. Nettotullskyddet skulle då komma att motsvara 7.1 procent av tillverkningskostnaden.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava, efter remiss, den 20 januari 1932 avgivit utlåtande över denna framställning samt därvid överlämnat ett av *kommerskollegium* inhämtat yttrande från Sveriges industriförbund, som tillstyrkt framställningen.

För egen del hava ämbetsverken anfört i huvudsak följande:

»Artikeln blyxtlås har under den relativt korta tid den förekommit i marknaden visat en alltmera ökad tendens att uttränga sådana slag av knäppningsanordningar som häktor, hakar, hyskor, tryckknappar, vilka hittills kommit till användning inom beklädnadsfabrikationen och närstående industrier. För den tillverkning, som härigenom sett sin avsättning minskad, måste givetvis en strävan göra sig gällande att lägga om tillverkningen efter det ändrade marknadsläget. En dylik, ur allmänt ekonomisk synpunkt önskvärd strävan att anpassa produktionen efter tidsförhållandena motverkas emellertid genom den mindre tillfredsställelse avvägningen av tullsatserna på här ifrågavarande område. Kan under sådana förhållanden blyxtlåstillverkningen beredas ett ökat tullskydd utan större intrång för annan näringsverksamhet, synes det ämbetsverken, att åtgärder i sådant syfte böra vidtagas. I sin framställning har bolaget anvisat utvägen att upptaga blyxtlås bland de artiklar, som finnas angivna i överrubriken till tulltaxenummer 581—583, nämligen hängslen, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar, vilka hava den egenskapen gemensam med blyxtlåsen, att de ingående beståndsdelarna i allmänhet utgöras av band av spånadsvaror och metall. Då den i blyxtlåsen ingående spånadsvaran endast i rena undantagsfall torde innehålla silke, skulle blyxtlåsen härigenom bli hämförliga till tulltaxenummer 583, med tull av 200 kronor för 100 kilogram, varigenom tillverkningen av desamma skulle erhålla ett effektivt tullskydd av 140 kronor för 100 kilogram. Enligt bolagets kalkyler skulle nettotullskyddet efter den ifrågasatta tullförhöjningen komma att motsvara 46.7 procent av arbetskostnaden, 16.9 procent av manufakturingskostnaden och 7.1 procent av tillverkningskostnaden, vilka siffror synas giva vid handen, att det föreslagna tullskyddet ej kan anses oskäligt.

Ämbetsverken tillstyrka för sin del, att en ändring av tulltaxan i den av bolaget föreslagna riktningen kommer till stånd utan avvaktan på 1928 års tullkommittés slutliga förslag till ny tulltaxa. Genom en dylik ändring skulle nämligen blyxtlåsen komma att i tullbeskattningshänseende bli likställda med de ovan uppräknade artiklarna, med vilka de, såsom redan framhållits, hava en viss samhörighet, och skulle ävenledes komma att draga samma tull som de bomullsband, av vilka de till väsentlig del bestå. Emellertid vilja ämbetsverken, särskilt med hänsyn till de återverkningar, en dylik ändring skulle kunna tänkas få för den inhemska beklädnadsindustri, som vid sin tillverkning använder eller kan komma att använda blyxtlås, ifrågasätta, huruvida icke 1928 års tullkommitté borde beredas tillfälle att avgiva yttrande i frågan.»

I ett den 4 februari 1932 dagtecknat utlåtande har 1928 års tullkommitté anfört, att kommittén — under förutsättning att berörda fabrikation komme till stånd på sätt som angivits — icke funne hinder från sin sida möta, att ifrågavarande ärende redan nu företoges till avgörande på föreslaget sätt, därest övervägande skäl skulle finnas tala härför. Kom-

mittén funne sig dock givetvis obunden att vid den slutliga prövningen såväl av den rubrik, under vilken blyxtlås vore avsedd att inordnas, som ock av andra därmed sammanhängande rubriker föreslå de ändringar i tullsatserna, som av omständigheterna kunde påkallas.

I en den 12 februari 1932 dagtecknad skrift har Helsingborgs gummifabriks aktiebolag hemställt, att tullen ej måtte höjas å dragkedjor, åtminstone icke å sådana, som användas för tillverkning av gummiskodon. Bolaget har framhållit, bland annat, att dragkedjor numera förutom till gummiskodon användes för de mest skilda ändamål såsom hopfästningsanordning t. ex. för klädesplagg, handväskor, tobakspungar m. m. samt att kraven på dragkedjornas kvalitet måste bliva beroende på det ändamål, för vilket de vore avsedda. Dragkedjor till gummiskodon måste uppfylla helt andra fordringar med avseende å hållfasthet, slitstyrka och låsningsanordning m. m. än dragkedjor för andra ändamål. Bolaget hade vid sina fabriker gjort omfattande försök med dragkedjor av praktiskt taget alla fabrikat av någon betydelse, men hade endast från viss engelsk tillverkare kunnat erhålla dragkedjor, som lämpat sig för ändamålet. Bolaget vore förvissat om att den inhemska fabrik, som upptagit tillverkning av dragkedjor, liksom alla andra skulle få mycket svårt att framställa ett fabrikat, som vad kvalitet och utförande beträffade vore lämpligt att använda till gummiskodon. Dessutom ville bolaget framhålla, att höjning av tullen för dragkedjor skulle betyda en favör för de utländska gummifabriker, som i konkurrens med bolaget försålde gummiskodon försedda med dragkedja på den svenska marknaden.

Skrift från
Helsingborgs
gummifabriks
aktiebolag.

Över innehållet i denna skrift hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 5 mars 1932 gemensamt avgivit infordrat utlåtande, till vilket fogats ett av Sveriges industriförbund avgivet yttrande samt två särskilda till kommerskollegium inkomna skrifter från Gusums bruks- och fabriksaktiebolag respektive Helsingborgs gummifabriks aktiebolag.

Sveriges industriförbund har anfört följande:

Förbundet vidhölle sin i det tidigare yttrandet framförda uppfattning, att blyxtlås rätteligen borde upptagas bland de artiklar, som funnes angivna i överrubriken till tulltaxenummer 581—583, nämligen hängslan, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar. Vid intagande av denna principståndpunkt hade förbundet ej tagit hänsyn till de konsekvenser, en i enlighet härmed ändrad tullbeskattning av blyxtlås skulle komma att medföra för sådana industrier, som förbrukade varan i egen tillverkning, utan allenast grundat sitt omdöme på att blyxtlås med hänsyn såväl till användning som ingående materialier företedde sådana likheter med uppräknade artiklar, att de för den skull med fästet avseende å de principer, som gällde för tulltaxans gruppindelning, borde tullbehandlas jämlikt rubrikerna för nyssnämnda varuslag.

Förbundets ställningstagande till spörsmålet uteslöte alltså ej ett bibehållande av för närvarande tillämpad tullbeskattning i de fall, där så

kunde anses lämpligt med hänsyn till ett rättvist avvägande av den producerande och konsumerande industriens berättigade intressen. Beträffande vad i sådant hänseende anförts från gummifabriksaktiebolagets sida, tillåte sig industriförbundet bekräfta, att fordringarna i fråga om kvalitet otvivelaktigt vore högre på blyxtlås för gummivaruindustrien än för annan nu förekommande användning samt att möjligheter givetvis saknades att bestämt avgöra, huruvida Gusumbolaget komme att tillverka ett för gummivaruindustrien fullt konkurrensdugligt fabrikat, men att å andra sidan ingenting talade däremot.

För den händelse det ansåges lämpligt, att blyxtlås för gummivaruindustrien fortsättningsvis tullbehandlades jämlikt nuvarande tulltaxerubriker, syntes detta lämpligen kunna ske genom att en anmärkning infördes under rubrikerna 581—583 i tulltaxan av innehåll, att blyxtlås, avsedda för gummivaruindustrien skola draga tull efter 75 öre per kilogram, om de äro ytbelagda, eljest 50 öre.

Slutligen ville industriförbundet upplysningsvis meddela, att Gusums bruks- och fabriksaktiebolag sedan någon tid tillbaka själv tillverkade metalldelar till blyxtlåsen, att ett inhemskt textilföretag efter någon tids försökstillverkning numera lyckats framställa erforderliga bomullsband av god kvalitet, samt att även mässingsband, varav de s. k. häktorganen tillverkades, börjat av Gusum inköpas från ett inhemskt företag.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava yttrat:

»De upplysningar, som ämbetsverken nu inhämtat, giva bland annat vid handen, att de av Helsingborgs gummifabriks aktiebolag importerade blyxtlåsen för närvarande draga en tull av 50 kronor för 100 kilogram, vilket läser motsvara omkring 2 procent av cifvärdet å låsen, samt att vid en förhöjning av tullen till 200 kronor för 100 kilogram tullbelastningen skulle belöpa sig till omkring 8 procent av sagda cifvärde — vilket rätt väl överensstämmer med det i ämbetsverkens föregående utlåtande anförda, av Gusums bruks & fabriks aktiebolag beräknade nettotullskyddet av 7,1 procent å tillverkningsvärdet. Bruttotullskyddet å de av Helsingborgs gummifabriks aktiebolag för närvarande i marknaden förda, med blyxtlåsanordning försedda skodon av kautschuk utgör enligt av bolaget lämnat meddelande, som ämbetsverken likväl icke varit i tillfälle kontrollera, 8—11 procent å tillverkningsvärdet. Sistnämnda omständighet torde i detta sammanhang förtjäna särskilt beaktande, då det nuvarande genomsnittliga bruttotullskyddet å kautschuksskodon, inklusive galoscher, med ledning av importens myckenhet och värde under år 1930 kan beräknas vara betydligt högre, eller omkring 20,5 procent å värdet.

Sagda förhållande synes visserligen icke ägnat att rubba den uppfattning av huvudfrågan, varåt ämbetsverken tidigare givit uttryck. Emellertid läser den av Helsingborgs gummifabriks aktiebolag gjorda invändningen, med anledning av vad den fortsatta utredningen givit vid handen, icke böra lämnas obeaktad. Halvfabrikatens ställning i tullbeskattningsavseende är, såsom bland annat framgår av industriförbundets förnyade yttrande, ett synnerligen ömtåligt område inom tullagstiftningen, och 1928 års tullkommitté har även i fråga om den förslagna tulltaxeringen intagit en i viss mån reserverad hållning.

På grund härav vilja ämbetsverken icke motsätta sig den av industriförbundet i yttrandet den 27 februari 1932 angivna lösningen av frågan.

I samband med upptagandet av blyxtlås i tulltaxenr 581—583 skulle sålunda till sagda nummer fogas en anmärkning därom, att tullen för blyxtlås till kautschuksskodon även i fortsättningen skall utgå efter samma grunder, som för närvarande tillämpas. Varans avsedda användning torde i dylikt fall böra styrkas genom avgivande av sådan försäkran, som omförmäles i 21 § av kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen, varför ett tillägg för den nu ifrågavarande artikeln skulle påkallas i nämnda författningsrum.»

Av den förebragta utredningen framgår, att tullen för blyxtlås för närvarande utgör, om de äro förnicklade, 75 kronor och, om de icke äro försedda med ytbetäckning, 50 kronor för 100 kilogram. I båda fallen motsvarar, enligt vad som blivit upplyst, tullen å de ingående halvfabrikaten 60 kronor för 100 kilogram av den färdiga varans vikt. Utredningen i ärendet synes mig hava tydligt ådagalagt, att tillämpningen av de allmänna bestämmelserna rörande tulltaxering av varor, som icke äro i tulltaxan särskilt nämnda och som äro sammansatta av beståndsdelar, vilka draga olika tull, beträffande ifrågavarande artikel icke innebär en rationell grund för tulltaxeringen. I likhet med ämbetsverken och då 1928 års tullkommitté ansett hinder från dess sida icke möta för ett omedelbart genomförande av en ändring av tulltaxan på förevarande punkt, finner jag mig böra tillstyrka, att en dylik ändring nu vidtages. Vad angår sättet för ändringens genomförande har jag desto större anledning biträda det framlagda förslaget, som de i överrubriken till tulltaxenummer 581—583 upptagna artiklarna till sin beskaffenhet äro närbesläktade med blyxtlåsen.

*Departements-
chefen.*

Ämbetsverken hava i sitt senaste i ärendet avgivna utlåtande ifrågasatt, att från tullförhöjningen skulle undantagas sådana blyxtlås, som äro avsedda för tillverkning av gummiskodon. Visserligen finnas i tulltaxan exempel på bestämmelser, avseende reducering av tullen under förutsättning att varan skall användas för visst industriellt ändamål, men dylika undantagsbestämmelser torde böra tillgripas endast då tvingande skäl föreligga. Några sådana synas i här förevarande fall icke vara för handen, då gummivaruindustrien åtnjuter ett högt tullskydd och tullförhöjningen knappast kan medföra någon kännbar belastning för denna industri. Enligt vad jag inhämtat skulle nämligen den högre tullen för blyxtlås motsvara en kostnad av allenast 6,6 till 16 öre för ett par gummiskodon. Med hänsyn till vad sålunda anförts finner jag icke tillräcklig anledning att föreslå någon undantagsställning för gummiindustrien beträffande den högre tullsatsens tillämpning.

Taxeändringen torde böra träda i kraft å dag, som Konungen bestämmer.

För tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör med undantag av underreden och karosserier äro i gällande tulltaxa upptagna under nummer 1057, med tull av 12 kronor för 100 kronor av värdet, un-

**Materialier
för tillverk-
ning av auto-
mobiler.**

der det att automobiler och delar därtill, ej särskilt nämnda, hänföras till nummer 1056, med tull av 15 kronor för 100 kronor av värdet. Autombiltillverkare, som önskar komma i åtnjutande av den tullindring, som bestämmelsen angående 12 procents värdetull för delar och tillbehör, avsedda för tillverkning av automobiler, innebär, har enligt de av Kungl. Maj:t den 29 november 1929 (nr 373) meddelade tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen att göra anmälan härom hos generaltullstyrelsen och ställa sin tillverkning under kontroll av lokal tullmyndighet. Av nämnda förmån begagna sig för närvarande fem företag. Ett av dessa bedriver sammansättning av huvudsakligen från utlandet införda delar och tillbehör, under det att de övriga grundat sin tillverkning företrädesvis på här i landet framställda delar och från utlandet endast införa vissa specialartiklar.

Nyssnämnda under nummer 1057 i tulltaxan intagna bestämmelse angående 12 procents värdetull å för tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör med undantag av underreden och karosserier tillkom år 1927 efter av Kungl. Maj:t för riksdagen framlagt förslag i ämnet och avsåg att undanröja vissa tulltekniska svårigheter, som hade varit förenade med tillämpningen av förut på området gällande bestämmelser. De tidigare bestämmelserna inneburo, att i taxan särskilt nämnda delar och tillbehör till automobiler skulle tulltaxeras efter vad för de särskilda artiklarna var stadgat. Den omständliga och tidskrävande tulltaxeringen och tullkontrollen, som förorsakades av dessa bestämmelser, hade föranlett, att någon sammansättningsindustri för autombiltillverkning, trots vidtagna jämkningar i tulltaxan, icke kommit till stånd. Den år 1927 genomförda ändringen föregicks av en av kommerskollegium och generaltullstyrelsen verkställd utredning. I sitt den 15 december 1926 avgivna utlåtande i ämnet anförde ämbetsverken, att en utsträckning av tullättnaden till att gälla läder, vävnader, stoppningsmaterial och dylika för autombiltillverkning avsedda materialier icke kunde förordas. Till detta uttalande anslöt sig föredragande departementschefen, och vid frågans riksdagsbehandling gjordes häremot icke någon erinran. Med anledning av vad sålunda förekommit hava vid tillämpningen av taxenummer 1057 materialier, som inkommit såsom metervara eller eljest i sådan form, att deras användning för autombiltillverkning icke tydligen framgått, ej hänförts till nämnda taxenummer utan tulltaxerats efter sin beskaffenhet i övrigt.

I skrivelse den 21 augusti 1931 har aktiebolaget Volvo i Göteborg gjort framställning om att den vid taxenummer 1057 stadgade värdetullen måtte få tillämpas även å löpmetervaror för autombiltillverkning, och har bolaget förklarat sig villigt att underkasta sig de krav på kontroll, som tullmyndigheterna kunde uppställa beträffande varornas användning för uppgivet ändamål. Till stöd för framställningen har anförts, att den tolk-

ning, som i överensstämmelse med förenämnda uttalande av ämbetsverken givits åt bestämmelsen i tulltaxans nummer 1057, medfört verkningar, som icke kunnat vara avsedda. De varuslag, som framställningen i första rummet gällde, vore gummitattor, glas till fönsterrutor och gummiimpregnerad vävnad till beklädnad av tak i automobiler. Om dessa materialier tillskurits utomlands, så att deras användning för automobil-tillverkning vore påtaglig, finge de införas mot en tull av 12 procent av värdet; verkställdes tillskärningsarbetet däremot här i landet, bleve tullen avsevärt högre.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava, efter remiss, den 9 november 1931 avgivit gemensamt utlåtande över framställningen samt därvid överlämnat dels av kommerskollegium inhämtat yttrande från järnkontoret, dels av generaltullstyrelsen införskaffade utlåtanden från tuldirektörerna och tullbehandlingsinspektionerna i Stockholm och Göteborg samt tullkammaren i Södertälje. Järnkontoret har i sitt yttrande anfört, att en vidare bearbetning av halvfabrikat av järn vid här berörda sammansättningsverkstäder knappast torde vara förenlig med några större fördelar och icke heller med den tekniska organisationen inom dessa företag. Ur järnhanteringens synpunkt funnes därför icke anledning att avstyrka framställningen. De hörda tuldirektörerna och tullbehandlingsinspektionerna hava tillstyrkt framställningen under uttalande, att tillförlitlig kontroll kunde anordnas över materialiernas användning för uppgivet ändamål. Tullkammaren i Södertälje har icke angivit någon bestämd ståndpunkt till frågan utan hänvisat till den större erfarenhet på området, som vore att finna hos tullmyndigheterna i Göteborg.

För egen del hava ämbetsverken anfört, att de principiella skäl, som vid tidpunkten för ämbetsverkens nyssnämnda, den 15 december 1926 avgivna utlåtande gjorde sig gällande mot en utsträckning av tullättnaden till icke färdigarbetade artiklar, främst hänförde sig till den osäkerhet, som i frågans dåvarande läge rådde beträffande verkningarna av det ifrågasatta medgivandet. Särskilt befarade man, att det skulle kunna möta svårigheter att utöva en effektiv kontroll över åtgången av sådant material, som icke föreläge i färdigarbetat skick. Även hade ämbetsverken ansett sig kunna utgå från att automobil-tillverkningen, vare sig den vore baserad på sammansättning av huvudsakligen importerade delar eller utgjorde en i egentlig mening inhemsk industri, för framställning av karosserier, vid vilken tillverkning de icke färdigarbetade materialierna främst komme till användning, företrädesvis skulle täcka sitt materialbehov genom inköp av svenska fabrikat. Erfarenheten hade emellertid visat, att automobilindustrien beträffande ifrågavarande materialier alljämt i viss utsträckning vore hänvisad att tillgodose sitt behov från utlandet. Den nu tillämpade principen för tulltaxeringen, enligt vilken varan i bearbetat skick understundom droge lägre tull än såsom oarbetad, kunde uppenbarligen hava till följd, att automobil-tillverkaren för

att komma i åtnjutande av den lägre tullen funne med sin fördel förenligt att i utlandet låta varan undergå viss bearbetning, vilken ur såväl teknisk som ekonomisk synpunkt med lika eller större fördel kunnat utföras här i landet. På det sätt kontrollen över materialåtgången numera vore ordnad, mötte icke större svårigheter att effektivt kontrollera åtgången för automobil tillverkningen även beträffande metervaran. Medgivandet borde emellertid inskränkas till materialier av kautschuk, spånadsämnen och glas, till vilka automobil tillverkningens intresse av tulllättning i allt väsentligt inskränkte sig.

Departements-
chefen.

Av utredningen i ärendet framgår, att anledningen till att ämbetsverken vid frågans tidigare behandling ej ansett sig böra förorda en utsträckning av tullindringen för automobilindustriens sammansättningsdelar till icke färdigarbetade artiklar huvudsakligen varit, att man befarade svårigheter vid utöandet av kontrollen över åtgången vid automobil tillverkningen av sådana materialier, på vilka icke nedlagts något arbete, varigenom deras karaktär av automobildelar bleve tydlig. Med den numera vunna erfarenheten på detta område föreligga enligt tullmyndigheternas uppfattning icke längre några större svårigheter i berörda avseende. Verkställda beräkningar hava givit vid handen, att vid en övergång från viktull till 12 procents värdetull för materialier av kautschuk, spånadsämne och glas, avsedda för tillverkning av automobiler, minskningen av tullen för den kvantitet dylika materialier, som åtgår för tillverkning av en personbil av billigare typ, skulle uppgå till 9 å 10 kronor. En dylik minskning av tullbeskattningen synes icke vare sig ur statsfinansiell synpunkt eller ur synpunkten av de inhemska industriens intressen, som tillverka hithörande materialier, vara av nämnvärd betydelse, helst som tullminskningen är mera skenbar än verklig, då materialierna efter en i utlandet verkställd mindre bearbetning kunna införtullas mot 12 procents värdetull.

Jag ansluter mig därför till ämbetsverkens förslag, att till nummer 1057 i gällande tulltaxa fogas en anmärkning av innehåll, att till sagda nummer skall hänföras jämväl för tillverkning av automobiler avsett material av kautschuk, spånadsämne och glas.

Dagen för ikraftträdandet av den nya bestämmelsen torde böra fastställas av Kungl. Maj:t.

Hemställan.

Under åberopande av vad jag sålunda beträffande de olika varuslagen anfört, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen,

dels antaga följande förslag till ändringar i och tillägg till den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan:

		Tull för 100 kg kronor
	Förtätade gaser:	
178: 1	etylenoxid, med eller utan tillsats av kol- syra	fri
178: 2	andra	5: —
	<i>Anm. till nr 178:1 och 2.</i> Därest varan in- kommer i järncylindrar, som icke inom lan- det tillverkats eller förut införtullats, utgår särskild tull för järncylindrarna enligt vad för dem är stadgat.	
227	Fotografisk film, alla slag	80: —
	<i>Anm.</i> Röntgenfilm inbegripes icke under detta nummer utan hänföres till nr 1110.	
	Hängslen, bälten, skärp, strumpeband, kläd- nings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar, ej hänförliga till gulddragar- arbeten; ävensom delar därtill av spånads- vara samt s. k. blixtlås (dragkedjor), alla slag:	
581	av elastiska band eller snören, innehåll- ande silke	E 400: —
582	av spånadsvara, innehållande silke, ej hänförliga till nr 581	E 1 500: —
583 °	andra slag	E 200: —
1043 1/2	Röntgenrör, s. k. ventilrör för röntgenappa- rater härunder inbegripna	fria
1057	För tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör med undantag av un- derreden och karosserier	100 kr. 12: —
	<i>Anm.</i> Till detta nummer hänföres även för tillverkning av automobiler avsett material av kautschuk, spånadsämne och glas.	

dels ock förklara, att ändringarna och tilläggen skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hjalmar Ekengren.